

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Tarief box I (2.3.2.)

Het tarief voor box I, inkomen uit werk en woning, kent vier schijven met een oplopend tariefpercentage, waarbij de percentages van de eerste twee schijven zijn gecombineerd met het percentage voor de premies volksverzekeringen.

Belastingtarief (2.3.2.B.a.)

Bij een belastbaar inkomen uit werk en woning van

kolom III	bedraagt de belasting het in		
het	vermelde bedrag, vermeerderd met		
het in	bedrag dat wordt berekend door		
nemen van	kolom IV vermelde percentage te		
inkomen	het gedeelte van het belastbare		
kolom I	uit werk en woning dat het in		
meer dan	maar niet meer dan	vermelde bedrag te boven gaat	

	I	II	III
IV			
2,95%	- € 15.331		-
€ 15.331 8,45%		€ 27.847	€ 452
€ 27.847 42 %		€ 47.745	€ 1509
€ 47.745 52 %		-	€ 9866

Combinatie met premietarief (2.3.2.B.b.c.)

Belasting en premie volksverzekeringen worden samen geheven, zodat er een gezamenlijk tarief is. Er zijn drie premies voor de volksverzekeringen: voor de AOW, de Anw en de AWBZ. De premies bedragen 17,9% voor de AOW, 1,25% voor de Anw en 10,25% voor de AWBZ (de laatste twee in totaal dus 11,5%). Met ingang van de maand waarin iemand 65 wordt, is hij niet meer premieplichtig voor de AOW, zodat zijn gecombineerde tarief in de eerste twee schijven met 17,9%-punt omlaag gaat. Aldus zijn er voor de standaardgevallen twee tarieven: een schijventarief voor degene die het hele jaar jonger dan 65 is en een schijventarief voor wie het hele jaar ouder dan 65 is. Naast deze standaardgevallen zijn er in bijzondere gevallen andere situaties van belasting- en premieplicht.

Gecombineerd belasting/premietarief (2.3.2.B.d.)

<i>Belasting/premie</i>		<i>Belastbaar inkomen</i>	<i>Tarief</i>	<i>Belasting/premie</i>	<i>Tarief</i>	
<i>Schijf</i>	<i>uit werk en woning</i>				<i>65 +</i>	<i>65 +</i>
Eerste 2215 schijf	€ 15.331		32,35%	€ 4959	14,45%	€
Tweede 2496 schijf	€ 12.516		37,85%	€ 4737	19,95%	€
		€ 27.847		€ 9.696		
	€ 4.711					
Derde 8357 schijf	€ 19.898		42 %	€ 8357	42 %	€
		€ 47.745		€ 18.053		
	€ 13.068					
Vierde schijf	meer dan	€ 47.745	52 %		52 %	

Voorbeeld

Iemand van 54 heeft een belastbaar inkomen uit werk en woning van € 40.000

De tweede schijf loopt tot en met € 27.847

Volgens de tabel is hierover verschuldigd € 9.696

In de derde schijf valt € 12.153

Hierover is verschuldigd 42% = € 5.104

Verschuldigd over inkomen uit werk en woning € 14.800

Gecombineerd tarief voor degenen die in 2001 65 jaar worden (2.3.2.D.)

Met ingang van de eerste dag van de maand waarin iemand 65 jaar wordt, zakt het voor hem geldende percentage van de premie volksverzekeringen van 29,4 naar 11,5. Het gecombineerde inkomstenbelasting/premietarief van de eerste schijf zakt daardoor van 32,35% naar 14,45% en dat van de tweede schijf van 37,6% naar 19,7%. Dit betekent dat voor hem, behalve als hij in januari jarig

is, voor het hele jaar een afwijkend percentage geldt, dat verschilt naar gelang van de maand waarin hij jarig is. Een en ander kan in de volgende tabel worden samengevat.

Gecombineerd tarief 2002 voor wie dan 65 wordt

		<i>Eerste schijf</i>	<i>Tweede schijf</i>
<i>Jarig in</i>	<i>Premie</i>	<i>Belasting + premie</i>	<i>Belasting + premie</i>
januari	11,50%	14,45%	19,95%
februari	12,99%	15,94%	21,44%
maart	14,48%	17,43%	22,93%
april	15,97%	18,92%	24,42%
mei	17,46%	20,41%	25,91%
juni	18,95%	21,90%	27,40%
juli	20,45%	23,40%	28,90%
augustus	21,94%	24,89%	30,39%
september	23,43%	26,38%	31,88%
oktober	24,92%	27,87%	33,37%
november	26,41%	29,36%	34,86%
december	27,90%	30,85%	36,35%

Cursus Belastingrecht
Inkomstenbelasting
Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
'Afkoop'bedrag gemengde kosten (3.2.14.D.g.)

Aan de IB onderworpen ondernemers en BV's met aanmerkelijkbelanghouders kunnen aan de voor hen geldende 90%-aftrekbeperking voor gemengde kosten ontkomen door per jaar een bepaald bedrag bij de winst te tellen. Dit bedrag is voor dit jaar gesteld op € 1500.

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Privé-gebruik woning (3.2.15.B.)

Indien de woning van de ondernemer tot diens ondernemingsvermogen behoort, moet de huurwaarde daarvan tot de winst worden gerekend. Hierbij is niet van belang of de woning al dan niet in eigendom is. Voor de waardering van deze privé-onttrekking geldt een forfait, dat overigens sterk op het eigenwoningforfait lijkt. Het bij te tellen bedrag hangt af van de WOZ-waarde van de woning of het woongedeelte van het bedrijfspand, volgens onderstaande tabel.

<i>Woningwaarde</i>		<i>Onttrekking op jaarbasis</i>
<i>meer dan</i>	<i>maar niet meer dan</i>	
- minstens € 136	€ 12.500	1,10% van de woningwaarde, maar
€ 12.500	€ 25.000	1,40% van de woningwaarde
€ 25.000	€ 50.000	1,55 % van de woningwaarde
€ 50.000	€ 75.000	1,70% van de woningwaarde
€ 75.000 hoogstens € 19.450	-	1,90% van de woningwaarde, maar

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Investeringsaftrek (3.2.23.)

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) (3.2.23.B.b1.)

Een ondernemer die investeert in bedrijfsmiddelen komt in aanmerking voor een aftrek op de winst, de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA), als hij in dat jaar voor minder dan een bepaald bedrag investeert. De KIA wordt volgens een tabel lager naarmate het totaal van de investeringen hoger is. Bij investeringen van meer dan het maximum geldt geen KIA meer. De KIA wordt uitgedrukt in een percentage van het totale investeringsbedrag in het betreffende jaar. Bij een samenwerkingsverband, zoals een VOF, worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband samengenomen. Voor 2002 is het percentage dat hoort bij het laagste investeringsniveau, volgens de wet nu 25, voor de laatste keer verhoogd, deze keer met 1,5%-punt, in verband met de extra kosten van de invoering van de euro. Tabel 2002:

<i>Jaarinvesteringen</i>		<i>KIA</i>
<i>meer dan</i>	<i>maar niet meer dan</i>	
	€ 1.900	0 %
€ 1.900	€ 31.000	26,5%
€ 31.000	€ 61.000	22 %
€ 61.000	€ 90.000	19 %
€ 90.000	€ 120.000	16 %
€ 120.000	€ 150.000	13 %
€ 150.000	€ 180.000	11 %
€ 180.000	€ 210.000	8 %
€ 210.000	€ 240.000	5 %
€ 240.000	€ 270.000	3 %
€ 270.000		0 %

Energie-investeringsaftrek (EIA) (3.2.23.C.b.)

De investeringsaftrek voor energie-investeringen (EIA) geldt bij energie-investeringen van in totaal meer dan € 1900. Komen de energie-investeringen boven die drempel uit, dan bedraagt de EIA 55% van het bedrag aan energie-investeringen. Maximaal komt een investeringsbedrag van € 99 miljoen voor aftrek in aanmerking. Maakt de onderneming deel uit van een samenwerkingsverband zoals een vennootschap onder firma, dan geldt het maximum voor het samenwerkingsverband als geheel.

Milieu-investeringsaftrek (MIA) (3.2.23.D.)

De derde variant van de investeringsaftrek is de milieu-investeringsaftrek (MIA). Als een ondernemer

in een kalenderjaar voor meer dan € 1900 investeert in bedrijfsmiddelen die voorkomen op de zgn. MIA-lijst (gepubliceerd door het ministerie van VROM) en nog ongebruikt zijn, kan hij een bepaald percentage van het investeringsbedrag aanvullend ten laste van zijn winst brengen. Het percentage is afhankelijk van de categorie waartoe de investering behoort. Behoort zij tot categorie I van de MIA-lijst, dan bedraagt het percentage 40; voor investeringen van categorie II geldt 30% en voor investeringen van categorie III 15%. Een maximum is er niet.

Drempel desinvesteringsbijtelling (3.2.23.H.c.)

Een ondernemer die in een jaar bedrijfsmiddelen van de hand doet (desinvesteert, meestal: verkoopt) waarin hij binnen ruim vijf jaar daarvoor heeft geïnvesteerd, moet, als hij met die desinvesteringen een bepaalde drempel overschrijdt, een bedrag aan de winst toevoegen gelijk aan het destijds genoten investeringsaftrekpercentage over het bedrag van de desinvestering (desinvesteringsbijtelling). Daarbij kan de desinvesteringsbijtelling niet hoger zijn dan de destijds genoten investeringsaftrek. De desinvesteringsdrempel is vastgesteld op € 1900.

Een ondernemer die kosten van scholing maakt, mag een percentage van die kosten extra als aftrekpost ten laste van zijn winst brengen (terwijl de kosten zelf volgens de normale regels ook aftrekbaar zijn). De scholingsaftrek bedraagt 20% van de scholingskosten die betrekking hebben op scholing van personen die jonger zijn dan 40 jaar, en 60% van de scholingskosten voor personen van 40 jaar of ouder. In totaal - met inbegrip van de hierna te noemen verhogingen voor 'eerste kosten' en van de hierna niet meer te noemen kosten voor het op 'startkwalificatieniveau' brengen van werknemers - kan de scholingsaftrek niet meer bedragen dan € 2 390 000 per jaar.

Ten behoeve van kleinere ondernemers wordt de scholingsaftrek voor de eerste kosten met 20% van de grondslag verhoogd. In dit verband wordt een ondernemer geacht een kleinere ondernemer te zijn als hij hoogstens € 124 000 aan scholingskosten maakt. Als 'eerste kosten' komt een bedrag van hoogstens € 30 000 in aanmerking.

Maakt de onderneming deel uit van een samenwerkingsverband zoals een VOF, dan gelden de genoemde maxima voor het samenwerkingsverband als geheel.

Ondernemers kunnen een fiscale oudedagsreserve (FOR) vormen. Het daaraan te doteren bedrag belooft in beginsel 12% van de winst, met een maximum van € 10 178.

Cursus Belastingrecht
Inkomstenbelasting
Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Zelfstandigenaftrek (art. 3.76 Wet IB 2001)

De zelfstandigenaftrek geldt voor ondernemers, inclusief 'vrije beroepers', tot 65 jaar, die voldoen aan het uren criterium, dus die zich voor meer dan de helft van hun werktijd, maar minstens 1225 uur per jaar met het drijven van hun onderneming(en) bezighouden. De meer dan de helft van de werktijd-voorwaarde geldt niet voor de eerste vijf jaar van de onderneming.

Voor zwangere ondernemers geldt in het jaar waarin zij het kind krijgen een minimum van 700 uur in plaats van 1225 uur. Bij het ter perse gaan van dit supplement werd nog onderzocht of deze nieuwe maatregel inderdaad en in deze vorm wenselijk is.

De hoogte van het aftrekbedrag hangt af van de winst, als volgt:

<i>Winst</i>	<i>Zelfstandigenaftrek</i>
tot € 12.110	€ 6358
€ 12.110 tot € 14.050	€ 5922
€ 14.050 tot € 15.995	€ 5486
€ 15.995 tot € 45.805	€ 4906
€ 45.805 tot € 47.745	€ 4491
€ 47.745 tot € 49.685	€ 4033
€ 49.685 tot € 51.620	€ 3576
€ 51.620 en meer	€ 3162

Deze bedragen zijn inclusief een alleen voor 2002 geldende verhoging met € 152 in verband met de invoering van de euro.

Startersaftrek (art. 3.76, lid 3, Wet IB 2001)

Beginnende ondernemers hebben bovendien recht op een extra aftrek gedurende de eerste drie jaar waarin zij recht op zelfstandigenaftrek hebben (startersaftrek). Aangezien het bedrag van de startersaftrek elk jaar aan de inflatie wordt aangepast, is de startersaftrek drie jaar lang een verschillend bedrag. Voor 2002 is het € 1829.

Cursus Belastingrecht

Inkomstenbelasting

Gegevens Inkomstenbelasting per jaar

2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002

Aftrek spur- en ontwikkelingswerk (art. 3.77 Wet IB 2001)

Voor ondernemers die aan het urencriterium voldoen en persoonlijk minstens 625 uur per jaar aan 'spur- en ontwikkelingswerk' (S&O) besteden geldt, onder de nodige voorwaarden, de aftrek spur- en ontwikkelingswerk. Voor 2002 bedraagt deze € 5145.

Voor ondernemers die in 2002 een kind krijgen geldt wellicht een minimum van 360 uur in plaats van 625 uur; deze maatregel moet nog in werking treden.

Startersaftrek spur- en ontwikkelingswerk

Beginnende ondernemers hebben bovendien recht op een extra aftrek gedurende de eerste drie jaar waarin zij recht op de aftrek spur- en ontwikkelingswerk hebben (startersaftrek spur- en ontwikkelingswerk). Aangezien het bedrag van de startersaftrek spur- en ontwikkelingswerk elk jaar aan de inflatie wordt aangepast, is de startersaftrek spur- en ontwikkelingswerk drie jaar lang een verschillend bedrag. Voor 2002 is het € 2573.

Cursus Belastingrecht
Inkomstenbelasting
Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Fietsaftrek (3.3.5.B.b.)

Voor een werknemer die een woon-werkafstand van meer dan 10 kilometer op minstens drie dagen per week per fiets aflegt, althans die dat hoofdzakelijk doet, geldt de fietsaftrek, mits hij beschikt over een door de werkgever afgegeven verklaring daaromtrent (fietsverklaring). De fietsaftrek bedraagt € 362.

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Reisaftrek (3.3.5.C.i.)

De reisaftrek is een aftrekpost voor werknemers die minstens één dag per week per openbaar vervoer heen en weer plegen te reizen tussen hun woning en hun arbeidsplaats. Voor eigen vervoer is geen aftrek mogelijk. De in de tabel genoemde aftrekbedragen gelden voor werknemers die minstens vier dagen per week naar dezelfde arbeidsplaats reizen. Voor wie drie dagen per week reist over minder dan 90 km (enkelereisafstand), geldt 3/4 van de tabelbedragen, voor twee dagen de helft en voor één dag 1/4. Tabel:

Bij een afstand enkele reis per openbaar vervoer

<i>van meer dan</i>	<i>maar niet meer dan</i>	<i>bedraagt de reisaftrek op jaarbasis</i>
-----	-----	-----
-	10 km	-
10 km	15 km	€ 362
15 km	20 km	€ 485
20 km	30 km	€ 816
30 km	40 km	€ 1012
40 km	50 km	€ 1323
50 km	60 km	€ 1471
60 km	70 km	€ 1632
70 km	80 km	€ 1688
80 km	-	€ 1711

Indien de belastingplichtige kostgangers houdt, vormt de opbrengst van die activiteit resultaat uit overige werkzaamheden. Het deel van de opbrengst dat betrekking heeft op het ter beschikking stellen van de woonruimte als zodanig, dus de bruto huur (dat wil zeggen vóór aftrek van kosten) van de kamers, al dan niet gestoffeerd of gemeubileerd (dus niet het deel van de opbrengst dat betrekking heeft op voeding en bewassing en dergelijke) is echter vrijgesteld. Voorwaarde is dat het vrij te stellen deel van de opbrengst niet meer bedraagt dan € 3493. Wordt aan deze voorwaarde niet voldaan, dan is de hele opbrengst belast. Een huurverhoging van een paar euro kan dus fiscaal erg kostbaar worden.

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Eigenwoningforfait (3.6.3.C.)

Het bedrag dat wegens het hebben van een eigen woning tot het inkomen in box I moet worden gerekend, is afhankelijk van de waarde van de woning. Deze moet worden gesteld op de waarde die door de gemeente op grond van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld. Dit staat bekend als de WOZ-waarde of de eigenwoningwaarde. Het aan te geven bedrag, het 'eigenwoningforfait', volgt dan uit onderstaande tabel:

<i>Eigenwoningwaarde</i>		<i>Eigenwoningforfait op jaarbasis</i>
<i>meer dan</i>	<i>maar niet meer dan</i>	
–	€ 12.500	nihil
€ 12.500	€ 25.000	0,30% van de eigenwoningwaarde
€ 25.000	€ 50.000	0,45% van de eigenwoningwaarde
€ 50.000	€ 75.000	0,60% van de eigenwoningwaarde
€ 75.000	–	0,80% van de eigenwoningwaarde, maar hoogstens € 8.000

Het eigenwoningforfait geldt alleen voor de hoofdwoning. Eventuele andere eigen woningen vallen in box 3.

Cursus Belastingrecht
Inkomstenbelasting
Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Kamerverhuurvrijstelling (art. 3.114 Wet IB 2001)

De eerder genoemde faciliteit voor het houden van kostgangers geldt in wezen ook voor gewone kamerverhuur. Indien de bruto opbrengst niet meer bedraagt dan € 3493, is deze vrijgesteld. De desbetreffende kamers behoren in dat geval voor het eigenwoningforfait gewoon tot de eigen woning. Is de opbrengst hoger dan het genoemde bedrag, dan valt het verhuurde deel van de woning in box 3.

Kapitaal(levens)verzekeringen waarvan het uitgekeerde kapitaal te zijner tijd *moet* worden gebruikt (dit moet in de polis zijn vermeld) voor de aflossing van de hypotheek op de eigenwoning, worden bij de eigen woning in box 1 opgenomen. Dit betekent dat gedurende de looptijd van de kapitaalverzekering belastingheffing niet aan de orde is (in box 3, waar dergelijke verzekeringen 'eigenlijk' horen, zou jaarlijks 1,2% over de waarde van de polis moeten worden betaald). Pas bij de uitkering van de verzekering zou de opbrengst in beginsel tot het inkomen moeten worden gerekend, maar dat hoeft in het normale geval niet omdat er dan een vrijstelling geldt van € 129 500 bij een looptijd van minstens 20 jaar of € 29 400 bij een looptijd van minstens 15 jaar. Hierop komt in mindering het bedrag dat al eerder als vrijstelling is genoten.

In totaal kan de vrijstelling voor een belastingplichtige niet meer bedragen dan € 129 500 .

Als een dergelijke kapitaalverzekering tot uitkering komt door het overlijden van de echtgenoot of andere partner, wordt laatstgenoemd bedrag verdubbeld, behalve voorzover de overleden partner al tijdens zijn leven van de vrijstelling gebruik had gemaakt.

Cursus Belastingrecht
Inkomstenbelasting
Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Lijfrenten (3.7.4.)

Premies voor lijfrenten en soortgelijke inkomensvoorzieningen kunnen aftrekbaar zijn als zij dienen ter compensatie van een pensioentekort. Dit is, wat betreft de hoogte van de lijfrente, het geval in twee situaties:

- de uitkeringen eindigen in het jaar waarin de gerechtigde 65 jaar wordt of in het jaar waarin zijn pensioen ingaat, en zijn niet hoger, beoordeeld op het tijdstip van premiebetaling, dan € 58 833;
- de uitkeringen hebben een looptijd van minstens vijf jaar, gaan niet eerder in dan in het jaar waarin de gerechtigde 65 jaar wordt of in het jaar waarin zijn pensioen ingaat en gaan uiterlijk in in het jaar waarin hij 70 jaar wordt, en zijn niet hoger, beoordeeld op het tijdstip van premiebetaling, dan € 17 652.

De basisruimte voor premie-aftrek bedraagt € 1069.

De reserveringsruimte is het bedrag aan premie-aftrek dat de belastingplichtige in de afgelopen zeven jaar in aanmerking had kunnen nemen, maar niet in aftrek heeft gebracht. De reserveringsruimte kan in een later jaar alsnog voor aftrek van lijfrentepremies worden benut, maar voor maximaal € 5885. Is de belastingplichtige bij het begin van het jaar 55 jaar of ouder, dan wordt dit maximum verhoogd tot € 11 626.

Lijfrentepremies kunnen, willen ze aftrekbaar zijn, nooit meer bedragen dan 17% van de premiegrondslag. De premiegrondslag is de som van de winst uit onderneming vóór FOR en ondernemersaftrek, het belastbare loon, het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden en de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen, dit totaal verminderd met € 10 203.

De aldus berekende premiegrondslag bedraagt hoogstens € 136 887.

Omzetting stakingswinst in lijfrente (3.7.5.C.)

Als een ondernemer zijn onderneming staakt, ontstaat daarbij veelal stakingswinst. Deze kan fiscaal worden gecompenseerd door het aankopen van een lijfrenteverzekering waarvan de koopsom in dezelfde orde van grootte ligt als het bedrag van de stakingswinst. Op deze wijze wordt de belastingheffing over de stakingswinst gecompenseerd met een gelijkwaardig bedrag aan belastingaftrek.

Met het oog hierop wordt voor ondernemers die hun onderneming staken de maximale aftrek voor lijfrentepremies verhoogd met het bedrag van de stakingswinst, maar hoogstens met het bedrag dat blijkt uit de volgende tabel:

<i>Situatie ondernemer</i>	<i>Maximum</i>
60 jaar of ouder	€ 373.331
45% of meer invalide en uitkering gaat meteen in:	€ 373.331
overlijden:	€ 373.331
50-60 jaar:	€ 186.668
jonger dan 50 jaar en uitkering gaat meteen in:	€ 186.668
overige gevallen:	€ 93.338

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Uitgaven voor kinderopvang (3.3.3.C.d. en art. 3.140-3.143 Wet IB 2001)

Aftrek (art. 3.141 en 3.143 Wet IB 2001)

Kosten van opvang van kinderen tot en met twaalf jaar zijn aftrekbaar als beide ouders werken of als de alleenstaande ouder werkt en daarbij winst, loon of resultaat heeft genoten van minstens € 3494. Deze voorwaarde geldt niet voor ondernemers die in aanmerking komen voor zelfstandigenaftrek en voor partners voor wie de ondernemer in aanmerking komt voor meewerkaftrek. Voorwaarde is voorts dat de opvang plaatsvindt in een professioneel kinderopvanginstituut of bij gastouders die zijn aangesloten bij een door de gemeente erkend gastouderbureau. Het voor de aftrekregeling maximaal in aanmerking te nemen bedrag is € 9073 per kind.

Vervolgens is een drempelbedrag *niet* aftrekbaar, afhankelijk van het gezamenlijke inkomen van de ouders, de soort opvang, het aantal uren opvang en het aantal kinderen, te berekenen volgens de navolgende tabel. De tabelbedragen gelden voor opvang op vijf dagen per week. Bij opvang op vier dagen moet 4/5 van het tabelbedrag worden genomen, bij opvang op drie dagen 3/5, enzovoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen gewone opvang, buitenschoolse opvang (voor en na schooltijd en in de vakanties) en naschoolse opvang (na schooltijd en in de vakanties).

Het aftrekbedrag is afhankelijk van het verzamelinkomen, dat is het gezamenlijke bedrag van het inkomen uit werk en woning, uit aanmerkelijk belang (in beide gevallen vóór verliesverrekening) en uit sparen en beleggen (waar verliesverrekening niet aan de orde is), met uitzondering van eventueel 'te conserveren inkomen'.

Tabel

jaar ter zake Verzamelinkomen		Niet voor aftrek in aanmerking komend bedrag per van kinderopvang bij					
meer dan naschoolse opvang	doch niet meer dan	opvang gedurende meer dan vijf uur per dag, niet zijnde buitenschoolse of naschoolse opvang		opvang gedurende vijf uur per dag of minder, niet zijnde naschoolse opvang, alsmede buitenschoolse opvang			
		voor het eerste kind	voor elk volgend kind	voor het eerste kind	voor elk volgend kind	voor elk het	
24	– € 24	€ 24.650	€ 47	€ 47	€ 31	€ 31	€
€ 24.650 207	27.900 207	413	413	275	275		
27.900 389	31.200 389	777	777	518	518		
31.200 572	34.450 473	1.143	946	762	631		

34.450 754	37.750 542	1.508	1.084	1.005	723
37.750 937	41.000 611	1.873	1.222	1.249	815
41.000 1.119	44.250 686	2.238	1.371	1.492	914
44.250 1.302	47.500 761	2.603	1.522	1.735	1.015
47.500 1.485	50.650 826	2.969	1.652	1.979	1.101
50.650 1.667	53.750 892	3.334	1.783	2.223	1.189
53.750 1.941	56.900 956	3.881	1.912	2.587	1.275
56.900 2.215	60.050 996	4.429	1.980	2.953	1.308
60.050 2.488	63.200 996	4.976	1.980	3.317	1.308
63.200 2.763	66.350 996	5.525	1.980	3.683	1.308
66.350 3.036	69.500 996	6.072	1.980	4.048	1.308
69.500 3.312	en hoger 996	6.612	1.980	4.368	1.308

Vergoeding door werkgever (3.3.C.d.)

Als de werkgever kosten van kinderopvang vergoedt, is van de vergoeding een deel belastbaar. Dit deel is afhankelijk van het loon van de werknemer, het aantal uren opvang en het aantal kinderen, te berekenen volgens de navolgende tabel. Bij opvang op vier dagen moet 4/5 van het tabelbedrag worden genomen, enzovoort.

Vindt de kinderopvang plaats bij de werknemer thuis, dan is de vergoeding voor zover deze per jaar meer dan € 9073 per kind bedraagt, altijd als loon te beschouwen.

Tabellen voor respectievelijk gewone opvang, buitenschoolse opvang (voor en na schooltijd en in de vakanties) en naschoolse opvang (na schooltijd en in de vakanties)

aanmerking komend	Niet voor belastingvrije vergoeding in
Loon in geld (voor niet genoemde	bedrag ter zake van kinderopvang
gedurende meer dan vijf	uur per dag, niet zijnde buitenschoolse
bedragen treedt het naast lagere	

of naschoolse
in de plaats)

opvang

volgend kind

Voor het eerste kind

Voor elk

Per
Per maand
week

Per week
Per dag

Per dag

Per
maand

Per
week

Per dag

Per
maand

€ 8,75	-	-	-	€ 37,50	€ 8,75	€ 1,75	€ 37,50
€ 1305,00	€ 301,25	€ 60,25	73,60	17,00	3,40	43,85	
10,00	2,00						
1572,50	363,00	72,60	106,60	24,50	4,90	43,85	
10,00	2,00						
2107,50	486,25	97,25	172,60	39,75	7,95	51,15	
11,75	2,35						
2642,50	609,75	121,95	232,65	53,75	10,75	69,50	
16,00	3,20						
3177,50	733,25	146,65	289,85	67,00	13,40	86,85	
20,00	4,00						
3712,50	856,75	171,35	350,00	80,75	16,15	105,15	
24,25	4,85						
4247,50	980,25	196,05	409,60	94,50	18,90	123,35	
28,50	5,70						
4782,50	1103,75	220,75	413,25	95,25	19,05	123,75	
28,50	5,70						

aanmerking komend
Loon in geld (voor niet genoemde
gedurende vijf uur per
bedragen treedt het naast lagere
opvang, alsmede
in de plaats)

Niet voor belastingvrije vergoeding in
bedrag ter zake van kinderopvang
dag of minder, niet zijnde naschoolse
buitenschoolse opvang

volgend kind

Voor het eerste kind

Voor elk

Per
Per maand
week

Per week
Per dag

Per dag

Per
maand

Per
week

Per dag

Per
maand

€ 5,75	-	-	-	€ 25,00	€ 5,75	€ 1,15	€ 25,00
	€ 1,15						

€ 1305,00 6,75	€ 301,25 1,35	€ 60,25	49,05	11,25	2,25	29,20
1572,50 6,75	363,00 1,35	72,60	71,05	16,50	3,30	29,20
2107,50 7,75	486,25 1,55	97,25	115,05	26,50	5,30	34,10
2642,50 10,75	609,75 2,15	121,95	155,10	35,75	7,15	46,35
3177,50 13,25	733,25 2,65	146,65	193,20	44,50	8,90	57,90
3712,50 16,25	856,75 3,25	171,35	233,35	53,75	10,75	70,10
4247,50 19,00	980,25 3,80	196,05	273,05	63,00	12,60	82,20
4782,50 19,00	1103,75 3,80	220,75	275,50	63,50	12,70	82,50

Loon in geld (voor niet genoemde bedragen treedt het naast lagere aanmerking komend in de plaats)

Niet voor belastingvrije vergoeding in bedrag ter zake van naschoolse opvang

volgend kind

Voor het eerste kind

Voor elk

Per Per maand week	Per week Per dag	Per dag	Per maand	Per week	Per dag	Per maand
-	-	-	€ 18,75	€ 4,25	€ 0,85	€ 18,75
€ 4,25	€ 0,85					
€ 1305,00 5,00	€ 301,25 1,00	€ 60,25	36,80	8,50	1,70	21,90
1572,50 5,00	363,00 1,00	72,60	53,30	12,25	2,45	21,90
2107,50 6,00	486,25 1,20	97,25	86,30	20,00	4,00	25,60
2642,50 8,00	609,75 1,60	121,95	116,35	26,75	5,35	34,75
3177,50 10,00	733,25 2,00	146,65	144,90	33,50	6,70	43,40
3712,50	856,75	171,35	175,00	40,50	8,10	52,60

12,25	2,45						
4247,50	980,25	196,05	204,80	47,25	9,45	61,65	
14,25	2,85						
4782,50	1103,75	220,75	206,65	47,75	9,55	61,90	
14,25	2,85						

Schulden die niet in box 1 of 2 vallen, worden opgenomen in box 3. Dit geldt niet voor belastingschulden, aangezien deze van de heffingsgrondslag zijn uitgezonderd (5.1.6.A.), evenals overigens belastingvorderingen.

Voorzover de overige schulden in totaal niet meer bedragen dan € 2500, is ook dat bedrag aan schulden uitgezonderd. Is het totaal aan schulden buiten belastingschulden hoger dan het genoemde drempelbedrag, dan komt het meerdere wel in aanmerking.

Bij echtgenoten en andere partners is door middel van een uiterst gecompliceerde regel bereikt dat aan de ene kant voor hen samen een drempelbedrag van hoogstens € 5000 geldt, en dat het aan de andere kant niet mogelijk is door het toedelen van alle schulden aan één der partners samen slechts een drempel van € 2500 te hebben.

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Heffingvrij vermogen in box 3 (5.1.9.)

Tabel heffingvrij vermogen

<i>Heffingvrij vermogen</i>	<i>Bedrag</i>
Voor de belastingplichtige	€ 18.146
Desgewenst samen met zijn partner	€ 36.292
Per minderjarig kind	€ 2.422
Vermeerderd met ouderentoeslag	volgens tabel

Bij echtgenoten en andere partners geldt de kindertoeslag slechts voor een der partners. Wijzen zij zelf niet één van hen aan, dan geldt de kindertoeslag voor de oudste partner.

De *ouderentoeslag* is van toepassing voor belastingplichtigen met een laag inkomen die aan het eind van het jaar (of bij overlijden of emigratie) 65 jaar of ouder zijn en een saldogrondslag hebben die niet hoger is dan € 240 166.

De saldogrondslag is de rendementsgrondslag (waarvan het fictief rendement van 4% wordt genomen) verminderd met het heffingvrije vermogen, waarbij, aangezien we de ouderentoeslag aan het berekenen zijn, de ouderentoeslag nog niet tot het heffingvrije vermogen wordt gerekend. De ouderentoeslag kan nu uit de volgende tabel worden afgelezen.

Tabel ouderentoeslag

Bij een inkomen uit werk en woning vóór persoonsgebonden aftrek van

<i>bedraagt de ouderentoeslag 50% van de</i>		
<i>saldogrondslag,</i>		
<i>meer dan</i>	<i>maar niet meer dan</i>	<i>maar hoogstens</i>
-	€ 12.276	€ 24.020
€ 12.276	€ 17.079	€ 12.010
€ 17.079	-	nihil

De echtgenoot of andere partner die recht heeft op een ouderentoeslag, kan deze overdragen aan zijn partner.

Cursus Belastingrecht
Inkomstenbelasting
Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Vrijstelling uitvaartverzekering (5.2.4.)

Levensverzekeringen die recht geven op een uitkering in geld of in natura bij overlijden zijn in box 3 vrijgesteld, mits de waarde van de uitkering niet meer bedraagt dan, in 2002, € 5885 per persoon.

Spaartegoeden en dergelijke die vallen onder een premiespaarregeling in de zin van de loonbelasting zijn, samen met geblokkeerde spaartegoeden die vallen onder een spaarloonregeling in de zin van de loonbelasting, in box 3 vrijgesteld tot een bedrag van € 17 025. Dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

Maatschappelijke beleggingen zijn in box 3 vrijgesteld tot een maximum van € 48 441. Op gezamenlijk verzoek wordt het maximum van een partner overgedragen aan de andere partner. Maatschappelijke beleggingen worden onderscheiden in groene beleggingen en sociaal-ethische beleggingen.

Groene beleggingen (art. 5.14 Wet IB 2001)

Groene beleggingen zijn aandelen in, winstbewijzen van en geldleningen aan aangewezen groene fondsen. Als zodanig kunnen worden aangewezen:

- kredietinstellingen die zich voor 70% of meer bezighouden met het verstrekken van kredieten ten behoeve van aangewezen projecten in het belang van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos, of het direct of indirect beleggen van vermogen in dergelijke projecten;
 - beleggingsinstellingen die zich voor 70% of meer bezighouden met beleggen van vermogen in aangewezen projecten in het belang van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos.
- De projecten kunnen zowel liggen in Nederland als in ontwikkelingslanden en daarmee gelijk te stellen gebieden.

Sociaal-ethische beleggingen (art. 5.15 Wet IB 2001)

Sociaal-ethische beleggingen zijn aandelen in, winstbewijzen van en geldleningen aan aangewezen sociaal-ethische fondsen. Als sociaal-ethische fondsen kunnen worden aangewezen:

- kredietinstellingen die zich voor minstens 90% bezighouden met het verstrekken van kredieten ten behoeve van sociaal-ethische projecten, of in het direct of indirect beleggen van vermogen in dergelijke projecten;
- beleggingsinstellingen die zich voor minstens 90% bezighouden met het beleggen van vermogen in aangewezen sociaal-ethische projecten.

Projecten kunnen slechts worden aangewezen als sociaal-ethische projecten als ze in het belang zijn van:

- de voedselzekerheid en voedingsverbetering in ontwikkelingslanden;
- de sociale en culturele ontwikkeling in ontwikkelingslanden;
- de economische ontwikkeling, werkgelegenheid en regionale ontwikkeling in ontwikkelingslanden.

Beleggingen in durfkapitaal zijn in box 3 vrijgesteld tot een gezamenlijk maximum van € 48 441. Op gezamenlijk verzoek wordt het maximum van een partner overgedragen aan de andere partner. Beleggingen in durfkapitaal zijn te onderscheiden in directe beleggingen in durfkapitaal, indirecte beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen.

Directe beleggingen in durfkapitaal (art. 5.17 Wet IB 2001)

Directe beleggingen in durfkapitaal zijn geregistreerde achtergestelde geldleningen aan een beginnende ondernemer die de lening gebruikt voor de financiering van bestanddelen van zijn verplichte ondernemingsvermogen, gedurende de eerste acht jaar na het verstrekken van de geldlening. Is de beginnende ondernemer een rechtspersoon, dan moet de lening worden gebruikt voor de financiering van bestanddelen van het ondernemingsvermogen die tot het verplichte ondernemingsvermogen zouden behoren als de rechtspersoon een natuurlijk persoon zou zijn. Een geldlening wordt niet meer als belegging in durfkapitaal aangemerkt zodra de beginnende ondernemer:

- niet langer voldoet aan de voorwaarden die aan hem gesteld zijn;
- de geldlening niet langer dient ter financiering van bestanddelen van het 'verplichte ondernemingsvermogen'.

Een beginnende ondernemer is in dit verband:

- een natuurlijk persoon die in Nederland voor zijn rekening een onderneming drijft en beschikt over een verklaring van de inspecteur dat de ondernemer recht heeft of vermoedelijk zal hebben op zelfstandigenaftrek in het jaar waarin de lening is verstrekt, het voorafgaande jaar of het daaropvolgende jaar, en omtrent het aantal jaren waarover de zelfstandigenaftrek ten hoogste reeds mag zijn toegepast;
- een rechtspersoon die in Nederland een onderneming drijft en beschikt over een verklaring van de inspecteur dat de rechtspersoon voldoet aan bepaalde voorwaarden inzake de totstandkoming van de rechtspersoon, de omvang van de onderneming, de herkomst van de onderneming en de aard van de werkzaamheden.

Indirecte beleggingen in durfkapitaal (art. 5.18 Wet IB 2001)

Indirecte beleggingen in durfkapitaal zijn geldleningen aan, aandelen in of winstbewijzen van aangewezen participatiemaatschappijen. Als participatiemaatschappij kunnen worden aangewezen in Nederland gevestigde rechtspersonen die:

- zich voor 70% of meer op brede schaal bezighouden met het verstrekken van achtergestelde geldleningen aan of het deelnemen in beginnende ondernemers als hiervóór omschreven;
- zich voor meer dan 90% bezighouden met het verstrekken van geldleningen aan of deelnemen in participatiemaatschappijen die zich voor 70% of meer op brede schaal bezighouden met het verstrekken van achtergestelde geldleningen aan of het deelnemen in dergelijke beginnende ondernemers.

Culturele beleggingen (art. 5.16, lid 2, onderdeel c, Wet IB 2001)

Culturele beleggingen zullen - bij het ter perse gaan van dit supplement - nog bij algemene maatregel van bestuur worden aangewezen.

Cursus Belastingrecht

Inkomstenbelasting

Gegevens Inkomstenbelasting per jaar

2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002

Verliezen op beleggingen in durfkapitaal (art. 6.8 Wet IB 2001)

Verliezen op geldleningen aan beginnende ondernemers (beleggingen in durfkapitaal, zie boven) zijn gedurende de eerste acht jaar van de lening aftrekbaar tot maximaal € 46 984 (wordt niet geïndexeerd) per beginnende ondernemer. Voorwaarde is dat het desbetreffende bedrag is kwijtgescholden en dat de inspecteur heeft verklaard dat het kwijtgescholden bedrag niet meer voor verwezenlijking vatbaar is.

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Buitengewone uitgaven (art. 6.16-6.24 Wet IB 2001)

Uitgaven voor extra gezinshulp (art. 6.18 Wet IB 2001)

Uitgaven voor gezinshulp worden geacht extra te zijn volgens onderstaande tabel. Hierbij is het verzamelinkomen de som van het inkomen uit werk en woning (box 1), het inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) en het belastbare inkomen uit sparen en beleggen (box 3), echter zonder eventueel daarin aanwezig zgn. te conserveren inkomen. De persoonsgebonden aftrek is de som van de uitgaven voor onderhoudsverplichtingen, de verliezen op beleggingen in durfkapitaal, de uitgaven voor levensonderhoud van kinderen, de buitengewone uitgaven, de weekenduitgaven voor gehandicapte kinderen, de scholingsuitgaven, de uitgaven voor monumentenpanden en de aftrekbare giften.

Bij een verzamelinkomen vóór persoonsgebonden aftrek van

<i>worden de uitgaven voor gezinshulp geacht extra te</i>		
<i>zijn</i>	<i>maar niet</i>	<i>voorzover zij meer bedragen dan het in deze kolom</i>
<i>vermelde</i>	<i>meer dan</i>	<i>percentage van het verzamelinkomen vóór</i>
<i>meer dan</i>	<i>meer dan</i>	<i>persoonsgebonden aftrek</i>
-	€ 25.775	0%
€ 25.775	€ 38.663	1%
€ 38.663	€ 51.550	2%
€ 51.550	-	3%

Extra kosten van kleding en beddengoed (art. 6.17 Wet IB 2001 juncto art. 38 Uitv.besluit Wet IB 2001)

Als iemand lang ziek is, zijn er vaak meer kosten van beddengoed dan anders. Ook kan het voorkomen dat er door ziekte meer kledingkosten dan normaal moeten worden gemaakt. Zijn er dergelijke extra kosten, en duurt de ziekte al minstens een jaar of zal die vermoedelijk minstens een jaar duren, dan zijn die extra kosten aftrekbaar, samen met de andere ziektekosten volgens de daarvoor geldende regels van overschrijding van de drempel.

Voor deze kostenafrek gelden vaste bedragen, die voor 2002 als volgt luiden. Zijn er extra kosten, dan is in elk geval € 300 aftrekbaar. Bedragen de extra kosten meer dan € 600, dan is € 750 in plaats van € 300 aftrekbaar.

Heeft de ziekte in 2002 niet het hele jaar geduurd, dan geldt een evenredig deel van de genoemde bedragen. Voorbeeld: bij ziekte vanaf 1 juli 2002 (die vermoedelijk minstens tot 1 juli 2003 zal duren) is in elk geval € 150 (f 325) aftrekbaar; bedragen de extra kosten in 2002 meer dan € 300, dan is f 375 in plaats van € 150 aftrekbaar.

Regelmatig ziekenbezoek huisgenoot (art. 6.17 en art. 6.18, lid 6, Wet IB 2001)

Als aan de voorwaarden is voldaan, komen de kosten van regelmatig ziekenbezoek aan op grote afstand verpleegde huisgenoten volgens de normale regels voor buitengewone uitgaven in aftrek. Voorwaarden:

- de patiënt maakte bij de aanvang van de ziekte deel uit van het zelfde huishouden als de bezoeker;
- de patiënt wordt langer dan een maand verpleegd (waar is niet van belang: het hoeft dus niet per

se om een ziekenhuisopname of zo iets te gaan). Korte onderbrekingen van de verpleging zijn toegestaan, mits niet langer dan vier weken en mits het gaat om dezelfde ziekte, de verpleging voor en na de onderbrekingen moet in totaal meer dan een maand hebben geduurd;

- de verpleging vindt plaats op meer dan 10 km afstand;
- er is sprake van regelmatig bezoek; bezoek is regelmatig als de patiënt minstens eens per week wordt bezocht.

Duurt de verpleging heel lang, dan is ook nog van regelmatig sprake als de bezoeken minstens eens per maand plaatsvinden.

Wat betreft de reiskosten zelf is voor reizen per auto (niet per taxi) een vast bedrag per kilometer aftrekbaar. Dat kilometerbedrag is voor 2002 € 0,17. Bij ander vervoer zijn de werkelijke kosten aftrekbaar.

Uitgaven wegens arbeidsongeschiktheid, chronische ziekte, ouderdom of chronisch zieke kinderen (art. 6.20 - 6.22 Wet IB 2001)

Belastingplichtigen die voor meer dan 45% arbeidsongeschikt maar jonger dan 65 jaar zijn (beide bij het begin van het jaar) mogen, in verband met niet exact aan te geven extra kosten die zij vaak in verband met hun gezondheid moeten maken, een extra bedrag tot hun volgens de regels aftrekbare buitengewone uitgaven rekenen. In dit verband wordt ook als arbeidsongeschikt gezien een persoon voor wie al twee jaar lang buitengewone uitgaven zijn afgetrokken. Per persoon geldt als aftrekpost een bedrag van € 730.

Hetzelfde aftrekbedrag geldt voor belastingplichtigen die bij het begin van het jaar 65 jaar of ouder waren.

Eveneens hetzelfde aftrekbedrag geldt voor belastingplichtigen die een of meer chronisch zieke kinderen, bij het begin van het jaar jonger dan 27 jaar, in belangrijke mate onderhouden. Kinderen worden verondersteld chronisch ziek te zijn als in de twee voorafgaande jaren de in aftrek gebrachte buitengewone uitgaven voor minstens eenderde aan die kinderen kunnen worden toegerekend. Bij meer dan één chronisch ziek kind geldt het aftrekbedrag toch slechts eenmaal.

Drempel buitengewone uitgaven (art. 6.24 Wet IB 2001)

De uitgaven voor ziekte en andere buitengewone uitgaven komen voor aftrek in aanmerking voorzover zij meer bedragen dan een bepaalde drempel, volgens onderstaande tabel. De drempel is afhankelijk van het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek, welke immersnog moet worden berekend. Het verzamelinkomen is het gezamenlijke bedrag van het inkomen uit werk en woning, uit aanmerkelijk belang (in beide gevallen vóór verliesverrekening) en uit sparen en beleggen (waar verliesverrekening niet aan de orde is), met uitzondering van eventueel 'te conserveren inkomen'.

Indien men het hele jaar gehuwd is geweest of anderszins een partner in fiscale zin heeft gehad, worden zowel de ziektekosten en dergelijke als de verzamelinkomens samengevoegd.

<i>Verzamelinkomen vóór persoonsgebonden aftrek</i>		<i>Drempel</i>
<i>van</i>	<i>tot</i>	
-	€ 6.411	€ 718
€ 6.411 verzamelinkomen	€ 49.946	11,2% van het vóór persoonsgebonden aftrek
€ 49.946	-	€ 5594

Voorbeeld

Een belastingplichtige maakt in 2002 voor zich en zijn partner ziektekosten van in totaal € 5000 na vergoeding verzekering. Hun gezamenlijke verzamelinkomen vóór persoonsgebonden aftrek bedraagt € 25 000.

Uitwerking

Ziektekosten	€ 5000
Af: drempel 11,2% x € 25.000 =	€ 2800
Aftrekbare buitengewone uitgaven	€ 2200

Verhoging voor lage inkomens

Met ingang van 2002 geldt er een bijzondere verhoging van het volgens bovenstaande regel berekende bedrag van de buitengewone uitgaven indien men ook in het voorafgaande jaar al aftrek wegens buitengewone uitgaven had en het inkomen laag is. In dit verband heeft men een laag inkomen indien het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek niet meer bedraagt dan de bovengrens van de tweede tariefschijf voor box 1, te weten € 27 847.

Indien hetzij de belastingplichtige zelf, hetzij zijn partner in 2001 ook al aftrek wegens buitengewone uitgaven had, wordt het aftrekbare bedrag verhoogd met een kwart.

Indien hetzij de belastingplichtige zelf, hetzij zijn partner zowel in 2001 als in 2000 al aftrek wegens buitengewone uitgaven had, wordt het aftrekbare bedrag verhoogd met de helft.

Aangezien deze regel voor het jaar 2002 tot niets zou leiden (in 2000 konden er immers nog geen buitengewone uitgaven zijn, toen gold de huidige wet nog niet), is hiervoor nog een overgangsmaatregel in het vooruitzicht gesteld.

Voorbeeld

Dezelfde belastingplichtige als in het vorige voorbeeld heeft al voor het derde achtereenvolgende jaar aftrek wegens buitengewone uitgaven.

Uitwerking

Ziektekosten	€ 5000
Af: drempel 11,2% x € 25.000 =	€ 2800
	€ 2200
Bij: verhoging voor lage inkomens 50% x € 2200 =	€ 1100
Aftrekbare buitengewone uitgaven	€ 3300

Voor de aftrekbaarheid van uitgaven voor monumentenpanden moet onderscheid worden gemaakt tussen eigen woningen waarop het eigenwoningforfait van toepassing is en onroerende zaken die in box 3 vallen. Op tot een ondernemingsvermogen behorende monumenten zijn de gewone winstregels van toepassing.

Voor een monument dat wordt gebruikt als eigen woning waarop het eigenwoningforfait van toepassing is, zijn aftrekbaar de kosten, lasten en afschrijvingen verminderd met een bepaalde drempel. Tot de kosten en lasten behoren in dit verband niet de renten van schulden, kosten van geldleningen en periodieke betalingen voor rechten van erfpacht, opstal of beklemming, aangezien deze kosten al volgens de regels voor de eigen woning aftrekbaar zijn. De aftrekdrempel bedraagt 1,10% van de eigenwoningwaarde, met dien verstande dat de drempel minstens € 136 is en hoogstens € 11 450.

Voor een monument dat in box 3 valt zijn aftrekbaar de onderhoudskosten, verminderd met een drempel van 4% van de waarde in het economische verkeer van de onroerende zaak op 1 januari.

Indien giften de vorm hebben van het afzien van een vergoeding van autokilometers, komen die voor aftrek in aanmerking tot een bedrag van € 0,17 per km, niet meer en niet minder. Dit geldt niet voor dergelijke niet-gedeclareerde taxikilometers; die zijn voor het werkelijke bedrag aftrekbaar.

Cursus Belastingrecht
 Inkomstenbelasting
 Gegevens Inkomstenbelasting per jaar
 2. Gegevens Inkomstenbelasting 2002
Heffingskorting (hoofdstuk 8)

Nadat de over de drie boxen verschuldigde belasting is berekend, wordt op het totaal daarvan de heffingskorting in mindering gebracht. De heffingskorting is opgebouwd uit een groot aantal elementen die hierna worden genoemd.

Complicatie is dat het bedrag van de heffingskorting mede afhankelijk is van de vraag hoe men belastingplichtig en premieplichtig voor de volksverzekeringen is. De wetgever heeft namelijk geredeneerd dat degene die niet belastingplichtig is of voor een of meer volksverzekeringen niet premieplichtig is, en dus minder belasting en/of premie betaalt dan iemand die alles verschuldigd is, een evenredig lagere heffingskorting ten deel moet vallen. De grootste groep die dit betreft is die der 65+'ers: zij zijn immers geen premie AOW meer verschuldigd. Om die reden is hierna steeds na het standaardbedrag van de heffingskorting de heffingskorting voor vijfenzestigjarigen en ouderen gegeven. Voor zeer bijzondere gevallen van afwijkende belasting- en premieplicht kunnen nog andere bedragen van toepassing zijn.

Algemene heffingskorting in jaar van 65 worden (8.1.1.c5.)

Onderstaande tabel geeft de algemene heffingskorting voor iemand die in 2002 volledig belastingplichtig is en verzekerd voor de volksverzekeringen, maar wiens premieplicht voor de AOW in de loop van het jaar afloopt omdat hij in een van de maanden van het jaar 65 wordt. Dit gebeurt door per maand de algemene heffingskorting exclusief AOW-deel te vermeerderen met het AOW-deel dat nog wel van toepassing is. Hierna zal blijken dat het AOW-deel van de algemene heffingskorting € 910 bedraagt en de rest van de algemene heffingskorting € 737. De laatste kolom in de tabel geeft de algemene heffingskorting van de desbetreffende belastingplichtige.

Algemene heffingskorting 2001 voor wie dan 65 wordt

			+ overige delen ad €
737 =			
jarig in	factor AOW-deel	x AOW-deel ad € 910	algemene
heffingskorting			
januari	0	nihil	€ 737
februari	1/12	€ 76	€ 813
maart	2/12	€ 152	€ 889
april	3/12	€ 228	€ 965
mei	4/12	€ 304	€ 1041
juni	5/12	€ 380	€ 1117
juli	6/12	€ 455	€ 1192
augustus	7/12	€ 531	€ 1268
september	8/12	€ 607	€ 1344
oktober	9/12	€ 683	€ 1420
november	10/12	€ 759	€ 1496

Algemene heffingskorting (8.2.0.)

De algemene heffingskorting geldt voor alle binnenlandse belastingplichtigen en de buitenlandse belastingplichtigen die zich hebben aangemeld voor toepassing van de regels voor binnenlandse belastingplichtigen. De algemene heffingskorting bedraagt € 1647 (65 +: € 737).

Genoemd bedrag geldt voor de inkomstenbelasting. Als gevolg van een fout in een in de Tweede Kamer ingediend en aangenomen amendement geldt voor de loonbelasting een algemene heffingskorting met een iets afwijkend bedrag, namelijk € 1648.

Arbeidskorting (8.2.1.)

Een belastingplichtige heeft recht op de arbeidskorting als hij winst uit onderneming, loon of resultaat uit overige werkzaamheden geniet. Het bedrag dat hij in totaal door tegenwoordige arbeid in deze drie inkomenscategorieën verwerft, wordt aangeduid als de arbeidskortingsgrondslag. Bij een arbeidskortingsgrondslag van niet meer dan € 7692 bedraagt de arbeidskorting 1,729% van de arbeidskortingsgrondslag, maar niet meer dan € 133. Is de arbeidskortingsgrondslag hoger, dan bedraagt de arbeidskorting daarenboven 10,621% van de arbeidskortingsgrondslag voorzover die meer bedraagt dan € 7692. In totaal bedraagt de arbeidskorting maximaal € 949.

Voorbeeld

Een freelance persfotograaf van 55 jaar heeft voor € 30 000 resultaat uit overige werkzaamheden genoten. Zijn arbeidskorting is als volgt te berekenen.

Arbeidskortingsgrondslag	€ 30.000		
1,729% over	€ 7.692	=	€ 133
10,621% over de rest ad	€ 22.308	=	€ 2.369
Arbeidskorting			€ 2.502, maar niet meer dan €
949, derhalve			€ 949.

Arbeidskorting voor oudere werkenden

Ingaande 2002 (behoudens voor belastingplichtigen die vóór 1 april 2002 ophouden belastingplichtig te zijn) is de arbeidskorting verhoogd voor ondernemers, werknemers en resultaatgenieters die bij het begin van het jaar 57 jaar of ouder zijn. De arbeidskorting is voor alle leeftijden af te leiden uit de volgende tabel. Voor het jaar waarin de werknemer 65 wordt, geldt in verband met het wijzigende premietarief een herleiding, vergelijkbaar met die, aangegeven bij de algemene heffingskorting hierboven.

<i>Leeftijd bij het begin van Arbeidskorting het jaar maximaal</i>	<i>Arbeidskorting bij arbeidskortingsgrondslag t/m € 7692</i>	<i>Arbeidskorting bij hogere arbeidskortingsgrondslag</i>
jonger dan 57 949 jaar	1,729%	€ 133 + 10,621% over het meerdere

57, 58 of 59 1119 jaar	1,729%	€ 133 + 12,834% over het meerdere	€
60 of 61 jaar 1289	1,729%	€ 133 + 15,046% over het meerdere	€
62 of 63 jaar 1460	1,729%	€ 133 + 17,272% over het meerdere	€
64 jaar tussen vorige	1,729%	afhankelijk van verjaardag en volgende in	
65 jaar of 653 ouder	0,773%	€ 60 + 7,715% over het meerdere	€

Kinderkorting (8.2.2.a.)

Een belastingplichtige met een verzamelinkomen onder een bepaald niveau heeft recht op de kinderkorting als in het kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden (behoudens in geval van overlijden) een kind tot zijn huishouden heeft behoord dat in belangrijke mate door hem of zijn partner is onderhouden en dat bij het begin van het jaar nog geen 18 was (ingaaande 1 juli 2002; voordien geldt een maximum leeftijd van zestien jaar). Verder geldt als voorwaarde dat het kind in de desbetreffende periode op hetzelfde woonadres als de ouder staat ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens (de burgerlijke stand). De kinderkorting bedraagt € 40 (65⁺: € 19). Op hetzelfde adres wonende partners moeten kiezen wie van hen de kinderkorting krijgt.

De kinderkorting is slechts van toepassing indien het verzamelinkomen van de belastingplichtige niet meer bedraagt dan € 56 191. Heeft hij een echtgenoot of andere partner in de zin van de wet, dan geldt dat het gezamenlijke verzamelinkomen niet hoger mag zijn dan genoemd bedrag. Het verzamelinkomen is het gezamenlijke bedrag van het inkomen uit werk en woning, uit aanmerkelijk belang (in beide gevallen vóór verliesverrekening) en uit sparen en beleggen (waar verliesverrekening niet aan de orde is), met uitzondering van eventueel 'te conserveren inkomen'.

Aanvullende kinderkorting (8.2.2.b.)

De belastingplichtige die in aanmerking komt voor de kinderkorting komt tevens in aanmerking voor de aanvullende kinderkorting, mits zijn verzamelinkomen, of zijn verzamelinkomen samen met dat van zijn partner, niet hoger is dan € 28 096. De aanvullende kinderkorting bedraagt:

- *in het algemeen € 341 (65⁺: € 154);*
- *bij een gezamenlijke verzamelinkomen van niet meer dan € 25 704: € 428 (65⁺: € 193);*
- *bij een gezamenlijke verzamelinkomen van niet meer dan € 25 704 en minstens drie kwalificerende kinderen (zie bij 'Kinderkorting' hiervoor): € 458 (65⁺: € 207).*

Voor het jaar 2001 bedroeg de aanvullende kinderkorting nog in alle gevallen € 192. Voor belastingplichtigen die vóór 1 juli 2002 ophouden belastingplichtig te zijn, geldt voor 2002, in afwijking van het voorafgaande, een aanvullende kinderkorting van in alle gevallen € 198, aangezien de nadere differentiatie, die te maken heeft met het vervallen van de kindertoeslagen in de individuele huursubsidie, pas in werking treedt met ingang van 1 juli 2002. Voor degenen die na 30 juni 2002 nog belastingplichtig zijn, zijn de nieuwe regels van toepassing. Hetzelfde geldt voor de leeftijd van het kind dat voor 1 juli nog geen zestien jaar mag zijn en in de rest van het jaar twee jaar ouder mag zijn.

Combinatiekorting (8.2.3.)

De combinatiekorting is ook een vorm van kinderkorting maar heeft een geheel ander karakter. Eerste voorwaarde voor toepassing van de combinatiekorting is dat er minstens zes maanden (behoudens in geval van overlijden) in het jaar een kind dat nog geen twaalf jaar is, tot het huishouden van de belastingplichtige heeft behoord, en dat dit kind gedurende die periode op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige in de basisadministratie persoonsgegevens stond ingeschreven. Anders dan bij de kinderkorting geldt hier niet de voorwaarde dat het kind in belangrijke mate door de belastingplichtige wordt onderhouden.

Wel geldt als eis dat de belastingplichtige werkzaamheden buiten zijn huishouden verricht waarvoor hij meer dan € 4060 aan winst uit onderneming, loon of resultaat uit overige werkzaamheden geniet. De belastingplichtige voldoet ook aan de voorwaarde als hij weliswaar niet de inkomensgrens overschrijdt, maar wel in aanmerking komt voor zelfstandigenaftrek.

De combinatiekorting bedraagt € 190 per belastingplichtige (65 +: € 86). Nu reeds is wettelijk geregeld dat de combinatiekorting ingaande 2003 wordt verhoogd tot € 206 en ingaande 2004 tot € 218, in het laatste geval blijkbaar zonder inflatiecorrectie per 1 januari 2003.

Voor de combinatiekorting speelt het aantal kinderen geen rol. Daarentegen kunnen, anders dan voor de kinderkortingen, beide ouders voor de combinatiekorting kwalificeren. Daarbij zijn alle voorwaarden van toepassing, met name ook dat het kind tot het huishouden van de belastingplichtige behoort en dat zij minstens zes maanden samen bij de burgerlijke stand zijn ingeschreven. Hierdoor komen zogeheten co-ouders alleen allebei in aanmerking als het kind precies een half jaar bij elk van hen is ingeschreven. De fiscus zal soepel met dit gegeven omgaan.

Alleenstaande-ouderkorting (8.2.4.a.)

De alleenstaande-ouderkorting bedraagt € 1301 (65 +: € 582). Voorwaarde is dat de belastingplichtige gedurende meer dan zes maanden (behoudens in geval van overlijden) in het kalenderjaar een huishouding heeft gevoerd met een kind dat jonger is dan 27 jaar dat in belangrijke mate door hem is onderhouden (referentieperiode). Verder geldt als voorwaarde dat het kind in de referentieperiode op hetzelfde woonadres als de ouder staat ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens. De ouder moet alleenstaand zijn, mag dus niet met iemand anders (afgezien van kinderen jonger dan 27 jaar) een gemeenschappelijke huishouding voeren.

De alleenstaande ouder die in de loop van het jaar in het huwelijk treedt (of anderszins partner wordt), verliest de alleenstaande-ouderkorting voor het gehele jaar indien het huwelijk in de eerste helft van het jaar wordt voltrokken. Hij voldoet dan immers niet aan de eis van een referentieperiode van een half jaar. Daar staat tegenover dat de minstverdienende partner in aanmerking kan komen voor de verhoogde heffingskorting die geldt voor weinig of niets verdienende partners (8.1.2.). Wordt hij partner in de tweede helft van het jaar, dan is het andersom: verhoging van de heffingskorting bij de minstverdienende partner is niet mogelijk vanwege een te korte referentieperiode (bij huwelijk geldt geen referentieperiode, dus daar kan het wel), maar de alleenstaande-ouderkorting blijft behouden.

Aanvullende alleenstaande-ouderkorting (8.2.4.b.)

De belastingplichtige die recht heeft op de alleenstaande-ouderkorting, komt bovendien in aanmerking voor de aanvullende alleenstaande-ouderkorting indien hij werkzaamheden buiten het huishouden verricht en tot zijn huishouden een kind behoort dat aan het begin van het jaar jonger is dan zestien jaar. Het kind moet in het desbetreffende jaar, behoudens in geval van overlijden, gedurende meer dan zes maanden tot het huishouden hebben behoord (referentieperiode).

'Werkzaamheden buiten het huishouden verrichten', een begrip dat ook van belang is voor de combinatiekorting, moet worden opgevat als het verrichten van 'arbeid in het economische verkeer', waarbij de inkomsten belastbaar zijn. Dit houdt in dat het in de eigen woning verrichten van arbeid (thuiswerk) ook voldoet. Daarentegen kan normaal vermogensbeheer, al heeft men er een dagtaak aan, niet tot de werkzaamheden buiten het huishouden worden gerekend. Niet van belang is gedurende welke periode (mits in het jaar) de arbeid is verricht en wat de omvang van de daaruit getrokken inkomsten is. Wel is de hoogte van de aanvullende alleenstaande-ouderkorting afhankelijk van die inkomsten: de korting bedraagt 4,3% van het bedrag dat wegens het verrichten van werkzaamheden buiten het huishouden aan winst uit onderneming, belastbaar loon of belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden is begrepen in het box 1-inkomen, met een maximum van € 1301 (65 +: € 582). Het gaat in feite dus om de bruto-inkomsten verminderd met de ondernemersaftrek in de winstsfeer en de werknemersaftrek in de loonsfeer.

Voorbeeld

Loon uit dienstbetrekking	€ 25.000		
Werknemersaftrek: stel reisaftrek	€ 362		
Aanvullende blijft	€ 24.638	=	€ 1060. Dit bedrag
alleenstaande-ouderkorting 4,3% x 1301			beneden het maximum ad €

Jonggehandicaptenkorting (8.2.5.)

De jonggehandicaptenkorting geldt voor de belastingplichtige die in het kalenderjaar een uitkering geniet op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong). De korting is niet van toepassing voor degenen voor wie de ouderenkorting geldt. De jonggehandicaptenkorting bedraagt € 500 (65⁺: kan geen Wajonguitkering en dus geen jonggehandicaptenkorting genieten).

Ouderenkorting (8.2.6.a.)

De ouderenkorting is van toepassing voor de belastingplichtige die bij het eind van het jaar (of bij zijn eventuele eerdere overlijden of emigratie) 65 jaar of ouder is. Voorwaarde is dat het verzamelinkomen hoogstens € 28 563 bedraagt. In dat geval bedraagt de ouderenkorting € 289.

Aanvullende ouderenkorting (8.2.6.b.)

De aanvullende ouderenkorting is in wezen een alleenstaande-ouderenkorting. Deze geldt voor de belastingplichtigen die recht hebben op de ouderenkorting en bovendien recht hebben op een AOW-uitkering voor alleenstaanden of alleenstaande ouders. Hetzelfde geldt voor de 65-plussers die weliswaar geen recht hebben op deze alleenstaanden-AOW maar dat wel zouden hebben als zij zouden zijn verzekerd voor de AOW. De aanvullende ouderenkorting bedraagt € 256.

Korting voor maatschappelijke beleggingen (8.2.7.a.)

De belastingplichtige die in box 3 een vrijstelling heeft voor maatschappelijke beleggingen, zie boven, heeft bovendien recht op een extra heffingskorting. Deze bedraagt 1,3% (65⁺: idem) van het bedrag aan maatschappelijke beleggingen dat in box 3 is vrijgesteld.

Korting voor beleggingen in durfkapitaal (8.2.7.b.)

De belastingplichtige die in box 3 een vrijstelling heeft voor beleggingen in durfkapitaal, zie boven, heeft bovendien recht op een extra heffingskorting. De korting bedraagt 1,3% (65⁺: idem) van het bedrag aan beleggingen in durfkapitaal dat in box 3 is vrijgesteld.

Toetrederskorting (art. 8.21)

De toetrederskorting is per 1 januari 2002 geïntroduceerd in het buitengewoon onleesbare en nodeloos ingewikkelde art. 8.21. Zij geldt voor belastingplichtigen die, doordat zij een ongesubsidieerde werkring hebben gevonden, in het kalenderjaar en/of het jaar ervoor minstens zes maanden aaneengesloten niet meer hebben verkeerdt in een van de volgende situaties:

- het hebben van een bijstandsuitkering of een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening

oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, de WAO, de WAZ, de Wet inkomensvoorziening kunstenaars of de Wajong;

- het verrichten van arbeid in het kader van de Wet inschakeling werkzoekenden;
- het verrichten van arbeid in het kader van de sociale werkvoorziening;
- het verrichten van arbeid in het kader van het Besluit in- en doorstroombanen.

Voorwaarden zijn:

- dat de vorenbedoelde situatie waarin hij verkeerde in de periode van achttien maanden, onmiddellijk voorafgaande aan het vinden van een werkkring, minsten twaalf maanden heeft geduurd;
- dat hij nog niet eerder een toetrederskorting heeft genoten, en
- dat hij met zijn nieuwe werk in het kalenderjaar minstens € 7692 aan winst uit een of meer ondernemingen, loon of resultaat uit een of meer werkzaamheden heeft genoten, of in aanmerking komt voor zelfstandigenaftrek.

De toetrederskorting geldt ook voor de belastingplichtige die aan de overige voorwaarden voldoet en tevens een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de WAO, de WAZ, of de Wajong blijft genieten.

De toetrederskorting is formeel eenmalig maar is verdeeld in drie tranches, waarvan de eerste in aanmerking wordt genomen in het jaar waarin de belastingplichtige voor het eerst aan de voorwaarden voldoet, de tweede in het daaropvolgende jaar en de derde in het daaropvolgende jaar, als volgt:

<i>Totale toetrederskorting jaar</i>	<i>Tranche eerste jaar (2002)</i>	<i>Tranche tweede jaar</i>	<i>Tranche derde jaar</i>
€ 2269	€ 1361	€ 454	€ 454

(65 +: kan niet aan de voorwaarden voor de toetrederskorting voldoen)

Voldoet de belastingplichtige in het tweede of derde jaar niet meer aan de voorwaarden, dan vervallen de tranches van het tweede en derde jaar, respectievelijk het derde jaar.

Hoofregel is dat een aanslag slechts wordt opgelegd indien de belastingplichtige meer dan een bepaald bedrag heeft bij te betalen. Voor 2002 is dit bedrag vastgesteld op € 203.

Hoofregel is voorts dat een aanslag *niet* wordt opgelegd indien deze zou resulteren in een aan de belastingplichtige uit te betalen bedrag van niet meer dan € 12.